

# DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐSÉG: Debrecen,  
Révész-tér 2. szám. (Kistemplom.)

KIADÓHIVATAL: Debrecen,  
Kálvin-tér 17. szám. (Püspöki hivatal.)

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Előfizetési ár 1 évre 8 pengő.  
Postatakarékpénztári csekk számla: 43.916.

FŐSZERKESZTŐ: D. Dr. RÉVÉSZ IMRE. FELELŐS SZERKESZTŐ: URAY SÁNDOR.

## Az Egyetemes Konvent tavaszi ülései

A magyar reformátusság életének évről-évre legkiemelkedőbb eseménye a Konvent tavaszi ülésorozata. Valóban nem egy ülésről van szó, hanem ülések sorozataról, mely egy egész hetet betöltő tanácskozásokkal állítja sorompóba Anyaszentegyházunk öröklőit. A gyűlések tárgysorozata, 22 gépírással, összesen 360 tételt ölel fel. Már ennek az áttekintése is megéreztetni velünk: mekkora hatalmas kiterjedésű munkáról van szó; mennyi gondos előkészítés vezette be a napirenden lévő ügyek tárgyalását; mennyi aggodó és bölcs mérlegelés oldotta meg a felsorakozó problémák szinte végeláthatatlanak tetsző arcvonalát.

A tudósítónak nagyon nehéz és felelős a munkája. Még ha Lapunknak teljes terjedelme volna: akkor se tudnánk, csak megközelítőleg is hű képet nyújtani a gyűlésekről.

Nagy megnyugvására szolgálhat olvasóközönségünknek, hogy egyik illusztris vezetőemberünk adott tájékoztatást számunkra a gyűlés lefolyásáról, aki évüzenetek óta nemcsak öröklője, de lényeges részben referense is a konventi tárgyalásoknak. A fontosabb közérdekű tárgyalásokról és határozatokról a következő rövid összefoglalásban számolunk be:

Mint hogy az elnökség mandátuma ez évben lejárt, a konventi elnökséget újra választották. Egyhangúlag és nagy tiszteletadással választották meg a régi elnökséget: Dr. Ravasz László püspököt és Dr. Balogh Jenő főgondnokot. Újra választották a konventi bíróságot is.

A konventi missziói bizottság előterjesztése alapján végleges fogalmazásban elfogadta a Konvent a diakonisszák képzéséről és foglalkoztatásáról szóló szabályrendeletet.

A nyugdíjügyi bizottság előterjesztése alapján a lelkészevgyek legkisebb járandósága 80 P-ben állapított meg; a Zsinathoz előterjesztés tétellett a nyugdíjjárulékok felemelése érdekében.

Elkészült a népiskolai felügyelet szabályzata. Szakfelügyelőként pedagógiailag jártas lelképászorok, tanítók, valamint polgári iskolai és tanítókpezedi tanárok alkalmazandók.

A középiskolai vallastanári vizsgálatok eddigi rendje továbbra is megmarad. A következő három évben a vizsgálatok a kolozsvári theologiai fakultáson tartatnak.

Módosította a Konvent az egyetemes tanügyi bizottság szervezetét. Tiszántúlról 5, Dunamellék és Erdélyből 4—4, Dunántúl és Tiszáninnenről 3—3 tagja lesz a bizottságnak; 1 tagot egyházkerületre tekintet nélkül választanak; így lesz húsz tagja a bizottságnak. A bizottság új elnöke D. Dr. Révész Imre püspök lett. Tiszántúlról választották: Dr. Kálly Kálmán, Dr. Papp Ferenc, Ormós Lajos, Dr. Gaáll László és H. Fekete Péter.

A Konvent előterjesztést tesz a Zsinathoz aziránt, hogy az ORLE által fenntartott nevelő- és tanintézeteket (Kálvineumok) mindenestől az Egyház testéhez tartozóknak nyilvánítsa.

A vallásoktatás felügyeletéről készült szabályzat-tervezetet a Konvent, véleménynyilvánítás céljából, megküldi az egyházkerületekhez és egyházmegyékhez; ezeknek beérkezése után, jövőre állapítatják meg a szabályzat végleges formulája.

Az Egyházi Törvény értelmében kimondatott, hogy egyházkerületi határozat ellen a Konventhez fellebbezésnek helye nincsen; az egyházkerületi határozatok végérvényesek.

Katonai személyek és családtagjaik fizetésük után nem, de vagyonuk után tartoznak a polgári egyházközségeknek egyházi adót fizetni.

Kimondotta a Konvent, hogy a lelkészi állások közötti minősítési különbséget nem az egyházakra, hanem a lelkészi állásokra kell megállapítani.

A vallás- és közoktatásügyi minisztérium egy magasrangú tisztviselője (pápai kamarás) Szegeden egy róm. kath. egyháztársadalmi nyilvános ünnepélyen beszédet tartott, ezt a napilapok is megírták s ebben a reformációt, bolsevizmust és a szabadkőművességet egynek minősítette. A Konvent szerint ez nem annyira vallásérelen, mint inkább büntető törvénybe ütköző kijelentés volt s erre felhívja a vallás- és közoktatásügyi miniszter figyelmét.

A Konvent többrendbeli közérdekű és egyház-kormányzati kérdést terjesztett fel a Zsinat elé, hogy azok ott megbeszélés tárgyát képezzék.

Párhuzamosan konventi bírósági ülések is tartottak. Itt Tiszántúlról csak egy ügy szerepelt: az ösödi lelkészválasztás. A konventi bíróság meg-

állapította, hogy ez az ügy hatáskörébe nem tartozik. Eszerint az egyházkerület ítéllete végérvényes.

A konventi gyűlések után még zsinati előkészítő bizottsági gyűlések is tartottak. A Zsinat május 19-én kezdődik.

U. S.

## Senior és Superintendens a XVI. századi Magyarországon, különös tekintettel az egykorú németországi protestáns kánonokra

(Folytatás és vége)

Zoványi Jenő egyik munkájában<sup>73</sup> közli, hogy miképpen folyt le az 1585-i berethalmi zsinat. Lefolyását a történetek alapján egy jelenlévő tag állította össze, melyet átveszünk Zoványi munkájából:

„A zsinat három és fél napig tartott, délelőtti és délutáni gyűlésekkel, összesen hét ülést töltve be. Az első nap délelőttjén a templomi prédikáció után Schesaeus Keresztély tartott előadást „a mennyei tudománynak Erdélyben való elterjedéséről”, melyet aztán a keresztyénségi lelkész (Miklós nevű) röviden összegezett. A délutáni ülésen először a nagy-szebeni küldöttektől előterjesztett ötrendbeli ügyet hallgatta meg a zsinat, ezek végeztével Leo Lukács két vádat emelt Kinder János ellen, amelyek szerint egyfelől a káptalanbeli lelkészeket farkasoknak nevezte, másfelől pedig simoniát követett el. A második napon délelőtt a szebeniek ügyei közül kettőben határoztak, mégpedig úgy, hogy dész MÁJUK dolgában feltétlenül támogatást ígértek nekik, míg a házassalándókra vonatkozó egyházi eljárás szelidítését illetőleg megbízták a püspököt, hogy a szebeni seniorokkal intézkedjék. Ugyancsak délelőtt még előadta a brassói első pap egyik odavaló prédikátor ellen engedetlenségét és az ubiquitas hamis tanának hirdetését illető vádjait. Az ügy tárgyalását másnapra halasztották. E nap délutánján a superintendens felhívta az egyes espereseket, hogy számoljanak be egyházaik kormányzásáról. Azután kimondták, hogy a tanulóknak kirekesztés terhe alatt nem szabad a heertikusok iskoláiba járni, amely lelkész fiát, vagy rokonát odajaratja tíz forint bírságot fizet. Ugyanekkor az említett Kinder János bocsánatot kért és nyert hibáiért; végül Luthernek, Melanchtonnak, Bugenhagennek és Brenznek egy-egy levelét olvasták fel. A harmadik nap délelőtti ülésén egy-egy dogmatikus érdekű tételt fejtegetett két tag, a délutánin pedig egy válópernek a házasságot érvényben tartó eredménnyel való letárgyalása után a brassói prédikátor terjesztette elő védelmét, de érveit a zsinat megáfolván, kénytelen volt az eléje adott négy pontot aláírni. Majd a szebeni pap a megigazulás tanát fejtette ki, míg egy másik a praedestinációról, végül pedig egy harmadik az úr vacsorájáról értekezett. A negyedik napi hetedik, azaz utolsó ülésen a plébánosok és prédikátoraik közti viszony rendezését illetőleg hoztak néhány határozatot s egy pár lényegtelen ügyet intéztek el, utoljára pedig egy lelkésznek a lelkészi hivatal méltóságáról tartott oratioja után a superintendens bezárta a zsinatot.”

A zsinatot tehát istentisztelettel kezdték és áhítattal zárták be. Közigazgatási, házassági, fe-

<sup>73</sup> Magyarországi superintendenciák a XVI. században, 38—40. l.

gyelmi, az egyházi tan tisztaságára vonatkozó és egyéb ügyek letárgyalásán kívül, a lelkészek továbbképzését munkáló előadásokat is tartottak, azt megvitatták, a helyes álláspontot leszögezték, annak követését mindenkire nézve, a zsinat tekintélyével, kötelezővé tették. Amint láttuk, a zsinat figyelme iskolaügyekre is kiterjedt. Lutherrel és a többi reformátorokkal való kapcsolataikról számot adtak, vitás ügyekben a reformátorok nézeteit előadták, azokat irányadóknak tekintették.

A zsinatokról egyébként jegyzőkönyvet vettek fel, de még nagyon hiányosan és gyarló alakban. A legfontosabb eseményeket is igen hézagosan jegyezték fel. A feljegyzéseket a XVII. század közepe tájáig maguk a püspökök eszközölték. A jegyzőkönyvek legértékesebb adatai közé tartoznak az ordináltak feljegyzése, mert nevük után eklézsiájuk is fel van tüntetve és sok egyház létezéséről csak ebből van tudomásunk. Sok jegyzőkönyv a püspökválasztás és esperes megerősítésén kívül csak ennyit tartalmaz: „Ezután különféle ügyek tárgyalattak.”<sup>74</sup> A kerületek iratait egy-egy ládában tartották.

A zsinatokról Németországban is vettek fel jegyzőkönyvet, lásd erre vonatkozóan az 1591-i pommern hercegségbeli rendtartást.<sup>75</sup>

Nálunk legelőször a II. erdői zsinat (1555) XVIII. cikke rendeli, hogy legyenek minden évben látogatások és gyűlések, amelyeken mindenről szoros vizsgálat tartassék.<sup>76</sup> A tarcal-tordai hitvallás is megemlékezik arról, hogy a püspökök össze kell hívni a tartományi zsinatot (V. rész XI. art.).<sup>77</sup> Az Art. Mai. XXI. cikke foglalkozik a superintendens kötelességeivel s itt előírja, hogy zsinatot egyszer, vagy kétszer tartsanak, mikor szükség van rá.<sup>78</sup> A hercegszöllősi XV. kánon határozottan kimondja, hogy minden esztendőben kétszer kell zsinatot tartani.<sup>79</sup> Az „articuli minores” XI. cikke minden évben egyszer, szükség esetén kétszer rendeli megtartani,<sup>80</sup> a csepregi (XVIII. c.) kifejezetten kétszer írja elő,<sup>81</sup> a felsőmagyarországi LIII. cikk csak ennyit említ: „a zsinatot minden évben össze kell hívni és abban a tanítónak is meg kell jelenni.”<sup>82</sup> A borsodgömör-kishonti VII. és XIV. cikkek is megemlékeznek a zsinatról, bár nem a zsinattartás kötelezővé-

<sup>74</sup> Barcsa János, i. m. 52. l.

<sup>75</sup> Sehling: K. O. IV. Band, 494. l.

<sup>76</sup> Kiss Áron, i. m. 42. l.

<sup>77</sup> U. o. 385. l.

<sup>78</sup> U. o. 575. l.

<sup>79</sup> U. o. 679. l.

<sup>80</sup> U. o. 692. l.

<sup>81</sup> U. o. 696. l.

<sup>82</sup> U. o. 722. l.

tételeivel kapcsolatban.<sup>83</sup> A Reczés-féle XVIII. cikk kétszer rendeli évenként a zsinattartást, a látogatást egyszer (XXXIII.), mikor is az ellátás terhe a lelkipásztoré.<sup>84</sup> A Loci Communes szerint templomban gyüleseztek: „Convenient quidem in templum. — Semel in mense, vel in anno templum ingreduntur.”<sup>85</sup>

A püspöki vizitációt megkülönböztetésül az esperesitől generális vizitációnak nevezték. Feladata volt a látogatásnak ellenőrizni, hogy a lelkészek a bevett confessio szerint hirdetik-e a vallást, megtartják-e a kánonokat, az esperesek látogatása helyesen megy-e végbe, nincs-e valami baja a lelkésznek a neppel, az esperessel, vagy megfordítva? Az egyház vagyona nem vesztett-e el? A vizitációról szintén jegyzőkönyvet vettek fel<sup>86</sup> s ha olyan ügy merült fel, mit a püspök egyedül nem intézhetett el, azt a zsinat elé vitték.

A püspökök nálunk külön püspöki tiszteletdíjat nem kaptak, habár később lassacskán a felsőbb egyházi hivatalnokok a rendes lelkészi fizetésen kívül némi eskély esetleges jövedelemre, vagy rendes évi fizetésre tettek szert. Szegedi Kis István kérdezi: „Quale et quantum Episcopo stipendium debeatur.” S azt mondja: „Tantum scilicet, quantum ad vitam illius honeste sustentandum sufficiat.”<sup>87</sup>

A felvidéki evangélikusoknál a superintendensek s ezeket megelőzőleg az esperesek az ú. n. cathedralicum élvezetbe léptek. Az első rendelkezést erre az 1592-i zólyomi zsinat X. kánona foglalja magában: „Quilibet Pastor suo Magistratui concedens munus, pactata, cathedralicum et alia ab antiquis constituta, sine molestia et difficultata statuo tempore solvat et deponat.”<sup>88</sup>

Az evangélikus espereseknek rendes esperesi fizetésük nem volt, de némi jövedelmet azért húztak az egyházmegyei közpénztárból, vagy a büntetés-pénzek és az ítéleti illetékek hányadát nyerték külön díjazás gyanánt.

A Magyarország Királyhágón-inneni részében lévő reformátusoknál sem census, sem valamely meghatározott püspöki, vagy esperesi fizetés nem létezett. Ezeknek külön jövedelmét rendszerint a válóperbeli ítéletekért fizetett taxa vagy ennek hányada képezte. A nótáriusok pedig a pecsétdíj egy részét kapták külön honorárium fejében.

Erdélyben a református püspök rendes papi fizetésén kívül a fejedelmi udvartól kapott külön püspöki díjazást. Így találjuk Bethlen Gábor udvartartási és számadási könyvében, hol a püspök évi fizetése a fejedelemtől 300 forintot tett ki.

Az erdélyi százsz püspököknek eleitől fogva tekintélyes ingatlanok és tizedek állottak rendelkezésére.

<sup>83</sup> U. o. 725., 729. l.

<sup>84</sup> Mokos Gyula: A hercegszöllősi kánonok, Bp., 1901. 149. és 153—54. l.

<sup>85</sup> Szegedi Kis István, i. m. 128. l.

<sup>86</sup> Szuhay Benedek a XVI. századból 6 egyházlátogatási jegyzőkönyvet közöl. Lásd: Az egyházlátogatás, Miskolc, 1900. 137—50. l. — A németek is, lásd Sehling: Geschichte der prot. Kirchenverfassung, II. auflage, 29. l.

<sup>87</sup> Szegedi Kis István, i. m. 202. l.

<sup>88</sup> Pokoly: A magyar protestáns egyházak vagyoni jogi viszonyai... Prot. Szemle, VII. évf. 185. l.

Az unitárius püspököknek külön fizetése nemigen volt, hanem aszerint, hogy tanár volt-e, vagy lelkész, a kolozsvári dézsmából tanári, vagy lelkészi fizetést húzott.

Minden egyházkerületben és megyében volt rendszerint egy közpénztár, melyből az esetleg felmerülő utazási, gyűléstartási költségek fedeztettek s melyet hol a superintendens, hol a senior, hol a nótárius kezelt. Ily pénztár gyűjtésére már a XVI. században megindul a törekvés. A közpénzokról a kezelők felelősséggel tartoztak s a gyűlésnek évenként számot kellett adni bevételeikről és kiadásokról.<sup>89</sup>

\*

Az előadottak alapján megállapítható, hogy a XVI. századi magyarországi protestáns egyházkormányzati rendszer leglényegesebb funkcionáriusa az *esperes* volt. Ő érintkezett közvetlenül a lelkészekkel, iskolákkal, egyházakkal. Vizitációja alkalmával a gyülekezeti élet minden részletét megismerte, szellemi, hitelvi, fegyelmi, vagy anyagi vonatkozásban egyaránt. Nemesak elsőfokú fegyelmi hatóság volt, hanem a lelkész választása és elbocsátása körül is önálló hatáskörrel bírt, csak főbenjáró ügyekben fordult a püspökhöz, illetőleg esperes társaihoz. A püspökkel együtt résztvett az ifjú lelkészek megvizsgálásában, ordinálásában. Választása, beiktatása, mely utóbbi a generális zsinaton ment végbe, mutatják, hogy az esperesi tiszt jellege helyi jelentőségét magasan túlszárnyalta.

Az esperesi tisztség a püspököknek inkább mellérendelve, mint alárendelve volt. Az esperes is résztvett a generális vizitáción, az ordinálásban, fegyelmi, bírósági ítéletek hozatalában. A püspök tehát a XVI. században valóban „primus inter pares!”

Azt is megállapíthatjuk, hogy a püspöki tisztség nagyobb mértékben volt „adminisztrátorság”, mint az esperesi. A gyűléseket összehívta, a határozatokat végrehajtotta, az érintkezést világi és egyházi hatóságok között megvalósította. Az a körülmény, hogy ha az esperes püspök lett, tovább is élén maradt esperesi megyéjének, szintén arra enged következtetni, hogy a püspöki tisztség sem annyi munkával nem járt, mint a későbbi századokban, sem olyan jogokkal, mely összeférhetlenséget jelentett volna az egyidőben viselt esperesi tisztséggel. Nélkülözhetőségét pedig mindennél jobban mutatja a tiszajobbparti négy esperesség egyházkormányzási élete. Szerepköre kiterjedtebb volt, mint a német protestáns püspöké, ahol a fejedelem sok mindent magának tartott fenn az egyházkormányzásból. A püspöki tisztség régi „ordo” jellegéből még emlékeztetőül sem viselt magán semmit, lett „dignitas et officii nomen”.

Meggyőződhetünk arról, hogy a XVI. századi magyar református „senior-superintendens-zsinati” kormányzat, a hazai lutheránusok közvetítésével csaknem teljesen a németországi protestáns egyházalkotmány mintájára és hatására alakult ki. Benne a kálvini egyházalkotmányi elgondolás megvalósulást nem talált.

(Tiszaföldvár.)

Dr. Gál Lajos.

<sup>89</sup> U. o. 186—88. l.

## Hírek az egyházmegyéből

HEVESNAGYKUNSAGI EGYHÁZMEGYE.

**PÜSPÖKI LÁTOGATÁS KARCAGON.** Április 25., 26., 27-én ünnepnapjai voltak a karcagi egyháznak. Főtiszteletű Püspök urunk, Dr. Papp Ferenc kerületi középiskolai felügyelővel meglátogatta a karcagi „N a g y k u n”-gimnáziumot, emellett betekintést kívánt szerezni az egyház életébe is. Április 25-én délelőtt a gimnázium osztályait, d. u. a központi elemi iskolákat látogatta a Püspök úr, majd a tanítótestülettel találkozott, buzdítván őket az önkéntes belmissziói munkájában való részvételre. A kiscserkészek vasárnapi iskolai csoportjának meglátogatása után 1/2 órákor vallásos est volt a mult évben renovált és villanyvilágítással ellátott ősi templomban, hol Püspök úr előadása kötötte le a templomot meglátogató nagy gyülekezet figyelmét. Másnap, 26-án, reggel 9 órákor a gimnázium osztályainak látogatását folytatta a Püspök úr, 11 órákor az ifjúsághoz szölt, a zárókonferencián a tanári karral találkozott, kifejezést adva teljes meglepedésének. Délután a belmissziói intézmények meglátogatása következett. A kis- és nagyleánykör, az áruház, az ifjúsági egyesület meglátogatása, az ifjúsággal való kedves találkozása hagyott mély nyomot az ifjúság lelkében, azok a közvetlen, biblikus, meleg atyai intések, buzdítások és jó tanácsok, melyek e találkozásokon elhangzottak, bizonyára áldásos gyümölcsöket teremnek az ifjai életében. Este 1/2 órára a nagyleánykör a Kultúrház emeleti nagytermében Szeretelendőségét rendezett a főtiszteletű Püspök úr tiszteletére. Április 27-én az egész kedves látogatás koronája tapaszthatott, vasárnapi istentisztelet az ősi templomban. Bibliát olvasott és imádkozott az esperes, amely után Püspök úr prédikált az 1. Kor. 15., 56. és Róm. 6. 23. alapján a bűn, halál és örök élet nagy gondolatait fejtegetve, s nagy és gazdag lelki ajándékot adva a templomot meglátogató gyülekezetnek. Istentisztelet után a községi polgári leányiskola bibliakörét látogattuk meg, amely után 11 órákor presbitériumi díszgyűlés volt, melyen Püspök úr a presbitériumnak mondta el látogatásának tapasztalatait, buzdítván őket a példaadó, áldozatos hitéletre. A püspöki látogatás ünnepnapjai sokáig emlékezetben maradnak a karcagi nagy gyülekezet híveinek lelkében és ragaszkodó szeretettel gondolnak Püspök urunkra, aki lelkének gazdag kincsesházából olyan szeretettel osztogatta közöttünk lelkének gazdag kincsét. (T. V.)

## HALOTTAINK

A hajdúböszörményi egyház presbitériuma gyász-lapon tudatja, hogy 45 éven át hű lelkipásztora **Szolnoky Gerzson**, élete 77. évében, rövid szenvedés után, április 28-án elköltözött az élők sorából. 1893-tól mint segédlelkész, 1897-től 1939 dec. 1-ig mint rendes lelkész szolgált a gyülekezetben: az egyházmegyén tanácsbírói tisztet viselt. Irótollával is szolgált az Istenországa ügyét: kivált a világháború alatt sok alkalmi, népies munkája — azonkívül imakönyvei jelennek meg. Emléke legyen áldott!

**Dr. Darányi Mihály.** Még be sem gyógyult a seb Nyáry János halála felett és már ismét gyász borult egyházmegyénk. Mindnyájunk szívét a legőszintébb fájdalom fogta el, midőn eljutott hozzánk a szomorú hír, hogy meghalt Darányi Mihály, a szamosályi gyülekezet lelkipásztora. Elhúnytának híre átnyíllott sziveinken: egy emberi élettel s egy lelkipásztorral ismét kevesebb van. A Megváltó halálának emlékét ünnepeltük, amikor ő is megvált körünkben. Kiskunhalasi hitoktató-lelkész. Először 1909. évben nősült, azonban felesége Rádóczy Irén 1933-ban meghalt, hátrahagyván maga után 1 fiú gyermeket is. 1935-ben vette el második nejét, most már özvegyét, Kulcsár Annát. Kiskunhalasi hitoktató-lelkézi állásáról 1924. évi szeptember 1-én lemondott s mint állás nélküli lelkész választották meg 1926-ban Tarpára, ahonnan csere útján jött 1935. évben Szamosályiba. Koporsójánál G. Szabó Mihály, az egyházmegye fardhatatlan esperese, Fekete Lajos lelkész-egyesületi elnök, tanácsbíró tiszakóródi és Bakó Péter szamosújlaki lelkipásztorok hirdették a vizsgatlas igéit. Emlékét őrizzuk meg, amíg hitünk a vizsgatlasban való-sággá válik az egekben. (Orosz Kálmán.)

**Dr. Fazakas József,** a debreceni Dóczy-leánygimnázium nyugalmazott tanára, emléklapos százados, áldásos élete 62-ik évében, május hó 12-én csendesen elhunyt, 38 évig szolgált a református iskolaügyet, előbb szülővárosában Kolozsvárt, majd 14 év óta Debrecenben. A hű sáfár emléke legyen áldott.

## K Ü L Ö N F É L É K

**KÉRELEM A BALTÁZÁR DEZSŐ EMLÉKGYŰJTEMÉNY ÜGYÉBEN.** A hajdúböszörményi Református Baltázár Dezső Polgári Leányiskola és Továbbképző Tanfolyam, a szülőváros leánynevelőintézete, a Baltázár Dezső Emlékgyűjtemény szervezői velle lerve, amelybe össze akarjuk gyűjteni nagy püspökünk műveit, írásait, leveleit, beszédeit s általában a reávonalkozó emlékeket, képeket, irodalmi műveket, lapközleményeket stb. Tisztelettel kérek meg mindenkit, hogy akinek birtokában a nagy püspöktől származó bármilyen csekélynek látszó ilyen emlék van, ha csak egy ujságszám is, szíveskedjék azt gyűjteményünk részére ajándékozni és megküldeni. Különösen szükségesek volna az a vidéki ujságokban és a napilapokban megjelent cikkeket tartalmazó lapszámok. Magánkézben az ilyen emlékek, bármennyire becsekellétek gondolatnak és őriztetnek is azok egyideig, idők multával, vagy más személy birtokába kerülve megrongálódhatnak vagy éppen elkallódnak, elpusztulhatnak, míg összegyűjtve és gondosan rendezve egy közgyűjteményben mindenkor megmaradnak és az utókor rendelkezésére állnak. A nagytiszteletű lelkész urak, a tanári és tanítói kar és egyházunk egyes tagjainak birtokában bizonyára nagy számmal vannak Dr. Baltázár Dezső püspöktől származó levelek, irások, cikkek vagy reávonalkozó más közlemények, amelyek gyűjteményünknek értékes kiegészítő darabjai lennének. Kérem ezeknek a gyűjtemény részére való kegyes felajánlását és intézetünk címére elküldését. Minden adomány kézbevétele elismerjük, az adakozó nevéét feljegyezzük, s az adomány részletezve szabályszerűen leltárba foglaljuk. Kérve kegyetes és nemeseleü törekvésünk megértő és megtisztelő támogatását, vagyok: Hajdúböszörmény, 1941 április 25. Kiváló tisztelettel: H. Fekete Péter, igazgató.

## HIVATALOS ÉRTESÍTÉS

A tiszántúli református egyházkerület Elnökségétől.

2117—1941. szám.

### ÉRTESÍTÉS.

Az egyházkerületi tanács, kollégiumi igazgatótanács és bírósági időségi tanács legközelebbi ülését 1941 június hó 26-án csütörtökön s szükség esetén folytatólag 27-én pénteken tartja Debrecenben, a Kollégiumi kistanács-termében.

Erre az érdekelték figyelmét azzal hívjuk fel, hogy az egyházkerületi tanács által letárgyalandó ügyiratokat a püspöki hivatalhoz legkésőbb folyó évi június hó 5-ik napjáig beterjeszteni szíveskedjenek, mert a később érkező ügydarabokat nem vehetjük fel a tárgysorozatba. Bírósági ügydarabokat az időségi bíróság ezen ülésére már most sem fogadhatunk el.

Debrecen, 1941 május 14.

Elnökség.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

2052—1941. szám.

Tárgy: Érettségie Inöki kiküldések 1941 júniusra.

### KÖRLEVÉL

a gimnáziumok tekintetes igazgatóságaihoz.

Tudomás és megfelelő eljárás végett közlöm, hogy a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium 55.100—1941. V. ü. o. szám alatt kelt rendeletével az egyházi főhatóságom alá tartozó gimnáziumok folyó évi június havi érettségi vizsgálatára kormányképviselőül a következőket küldötte ki:

A békési gimnáziumhoz **Bucsy István** ny. áll. gimnáziumi igazgatót,  
a debreceni gimnázium A) osztályához **Gulyás Sándor** református gimnáziumi igazgatót,  
B) osztályához **Bánóczy Endre** református gimnáziumi igazgatót,  
a debreceni leánygimnázium A) osztályához **Dr. Török Péter** áll. gimnáziumi tanárt,

B) osztályához *Dr. Husz Ödön* áll. gimnáziumi igazgatót (Dés),  
 a hajdúböszörményi gimnáziumhoz *Besse Gyula* áll. gimnáziumi mb. igazgatót,  
 a hajdúnánási gimnáziumhoz *Dr. Maday Pál* gimnáziumi igazgató, gyakorló gimnáziumi rendes tanárt,  
 a hódmezővásárhelyi gimnáziumhoz *Dr. Fröhlich Pál* egyetemi nyilvános rendes tanárt,  
 a hódmezővásárhelyi leánygimnáziumhoz *Falábú Jenő* gimnáziumi igazgatót,  
 a karcagi gimnáziumhoz *Nagy Ferenc* tanügyi tanácsos, főigazgatói szakelőadót,  
 a kisújszállási gimnáziumhoz *Dr. Varga László* áll. gimnáziumi tanárt,  
 a mezőtúri gimnáziumhoz *Barra György* áll. gyakorló gimnáziumi rendes tanárt,  
 a szeghalmi gimnáziumhoz *Derzsi Kovács Jenő* tanulmányi felügyelőt.

Debrecen, 1941 május 10.

**D. Dr. Révész Imre,**  
 püspök.

*A liszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.*  
 1509—1941. szám.

Tárgy: *Szeptemberi és decemberi érettségi vizsgálatok.*

#### KÖRLEVÉL

a szeptemberi és decemberi érettségi vizsgálatok tárgyában.

Értesítem az egyházi főhatóságom alá tartozó gimnáziumokat és leánygimnáziumokat, hogy az 1941. évi pótló- és javító érettségi vizsgálatok helyéül a *békési* gimnáziumot jelöltem ki és az érettségi vizsgálatok idejéül a következő napokat állapítottam meg:

*Szeptemberi pótló- és javító érettségi vizsgálatok:*

Szeptember 4-én írásbeli a magyar nyelvből,  
 Szeptember 5-én írásbeli a latin nyelvből,  
 Szeptember 6-án írásbeli a német nyelvből és esetleg kiegészítő érettségi vizsgálat írásbeli része a görög nyelvből.  
 Szeptember 8., 9., 10. napjain szóbeli érettségi vizsgálat.

*Decemberi pótló- és javító érettségi vizsgálatok:*

December 3-án írásbeli a magyar nyelvből,  
 December 4-én írásbeli a latin nyelvből,  
 December 5-én írásbeli a német nyelvből és esetleg görög nyelvből.

December 8. és 9. napjain szóbeli érettségi vizsgálat. Jelentkezni kell a békési református gimnázium igazgatóságánál:

a) írásban válaszos levelezőlapon a szeptemberi vizsgálatokra augusztus 22-ig, a decemberi vizsgálatokra november 22-ig;

b) személyesen azon napot megelőző délután 17 óráig, amely napon a vizsgázó a vizsgálat rendjén érdekelve van.

A személyazonosság a vizsgálatra jelentkező részéről szükség esetén elfogadható módon igazolandó.

A személyes jelentkezéskor be kell adni a születési anyakönyvi kivonatot, a középiskolai, illetőleg középfokú iskolai tanulmányokról szóló összes évvégi bizonyítványokat és be kell fizetni a vizsgálati díjat.

A középiskolák igazgatói gondoskodjanak arról, hogy e körlevél tartalmát a folyó iskolai évben érettségi vizsgálatra álló ifjúság már a júniusi érettségi vizsgálatok idején megismerje.

Debrecen, 1941 április 30.

**D. Dr. Révész Imre,**  
 püspök.

*A liszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.*  
 1876—1941. szám.

Tárgy: *Tanuló-leventék részvétele levéteversenyen.*

#### KÖRLEVÉL

valamennyi tanintézet tekintetes igazgatóságához.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter úr 54.717—1941. V. szám alatt kelt leiratával közli, hogy a honvédelmi minisztériummal történt megállapodás szerint a tanuló-leventék lakóhelyüktől távol levéteversenyeken való részvételre nem kötelezhetők.

Önként is csak az iskola igazgatójának engedélyével vehetnek részt ilyen versenyeken, ha az esetleges költségeket a szülő, vagy a verseny rendezőse vállalja.

Debrecen, 1941 április 30.

**D. Dr. Révész Imre,** püspök.

*A liszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.*  
 1943—1941. szám.

Tárgy: *Gimnáziumból liceumba átlépő tanulók különbségi vizsgálata.*

#### KÖRLEVÉL

a gimnáziumok és liceumok tekintetes igazgatóságaihoz.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter úr az 1941. évi április hó 15-én 54.054—1941. V. szám alatt kelt rendeletével a gimnáziumból a liceumba átlépő tanulók tanterv-különbségi vizsgálatának kiegészítése tárgyában intézkedett. (Megjelent a Hivatalos Közlöny 1941. évi április hó 15-i 8. számában.)

Utasítom a főhatóságom alá tartozó érdekelt iskolák igazgatóit, hogy a vallás- és közoktatásügyi Miniszter úr fenti rendeletéhez alkalmazkodni szíveskedjenek.

Debrecen, 1941 május 3.

**D. Dr. Révész Imre** püspök.

*A liszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.*  
 1946—1941. szám.

Tárgy: *Gimnáziumi tanulók jelvételezési keresztyén származás igazolása.*

#### KÖRLEVÉL

a gimnáziumok és leánygimnáziumok tekintetes igazgatóságaihoz.

A szegedi tankerületi kir. főigazgató a 3748—1941. szám alatt kelt leiratával közölte velem, hogy a hivatalos iskolafelügyelők alkalmával tudomást szerzett arról, hogy a vezetésem és rendelkezésem alatt álló gimnáziumok és leánygimnáziumok az I. osztályba felvett tanulók zsidó vagy nem zsidó voltának megállapításánál több helyen megelégedtek a tanuló születési anyakönyvi kivonatával.

Mint hogy az 1939. évi IV. törvényeikk értelmében nemcsak olyan egyént kell zsidónak tekinteni, akit anyakönyvi kivonata az izraelita felekezethez tartozónak tüntet fel, hanem azokat is, akik maguk nem tagjai ugyan az izraelita hitfelekezethez, szüleik vagy nagyszüleik azonban tagjai voltak, utasítom a vezetésem alatt álló egyházkerület valamennyi gimnáziumának és leánygimnáziumának igazgató-ságát, hogy az I. osztályba való felvételek alkalmával az idézett törvényeikk értelmében járjanak el a felvételre jelentkező tanulóktól kívánják meg keresztyén voltuk igazolását mindazoknak az iratoknak (szülők, nagyszülők, anyakönyvi kivonatai) alapján, melyekre a törvény szerint szükség van.

Debrecen, 1941 május 3.

**D. Dr. Révész Imre** püspök.

*A liszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.*  
 1988—1941. szám.

Tárgy: *A volt csehszlovák államban végzett s igazolási eljárás alá nem került tanítók alkalmazása.*

#### KÖRLEVÉL

az iskolafenntartó egyházközségekhez.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter úr 95.904—1940. VI. szám alatt kelt leírata alapján tudomásulvétel és alkalmazkodás céljából az alábbiakat közlöm az iskolafenntartó egyházközségekkel:

Ha megüresedett állást olyan tanerővel kíván az iskolafenntartó betölteni, aki oklevélét a volt csehszlovák államban szerezte, de a visszacsatolás idejére a tanítói pályán nem működött, s ebből kifolyólag nem esett igazolási eljárás alá és így igazolása nem is történhetett meg, egyébként azonban a szükséges követelményeknek megfelel, a következőképpen kell eljárni:

A tanítót pótlólag már nem kell igazolási eljárás alá vonni, mivel az 5250—1939. M. E. számú rendelet 1. §-a értelmében az igazolás csak olyan csehszlovák oklevéllel bíró tanítók alkalmazásának volt előfeltétele, akiket az 1931. évi december hó 31-ig alkalmaztak.

Az ilyen tanítót alkalmazása előtt azonban utasítani kell, hogy a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium elnöki osztályától kérjen igazolást, mely szerint alkalmazása ellen a minisztérium kifogást nem emel.

Hasonló módon kell eljárni, ha az iskolafenntartó katonai szolgálatot teljesítő, vagy hosszabb szabadságra távozó tanerő *helyettesítésére* akar ilyen tanítót alkalmazni.

Debrecen, 1941 május 7.

**D. Dr. Révész Imre** püspök.

*A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.*  
2038. 1941. szám.

Tárgy: *Leventekiképzés alatt oktatók megszólítása.*

#### KÖRLEVÉL

valamennyi tanítézet tekintetes igazgatóságához.

Értesítem valamennyi iskolánk igazgatóságát, hogy a m. kir. honvédelmi Miniszter úr a tanárok és tanítók és egyéb társadalmi állást betöltő személyek leventeoktatói tekintélyének emelésére az alábbi rendeletet adta ki:

„80.121. 1941. éln. sz. — Tapasztaltam, hogy a leventekiképzést irányító tényleges tisztikar gyakran vét a helyi leventeparancsnoki tekintély ellen. Különösen vonatkozik ez a leventeparancsnoki szolgálatot teljesítő tartalékos tisztokra, tanárookra, tanítóokra és egyéb köztisztviselőkre, akik társadalmi állást betöltő személyekre. A leventekiképzés és nevelés eredményességének előfeltétele, hogy a leventeparancsnoki kar tekintélye úgy a leventefejűség, mint a polgári társadalom felé megővassék. Ugyancsak fontos, hogy a leventeparancsnoki kar öntudatát és önbizalmát helyes bánásmóddal megfelelő módon kifejlesszük. Különös gondos figyelmet és tapintatot igényel az olyan tanárokkal és tanítókkal való bánásmód, kik saját tanítványaik leventekiképzését végzik. Figyelembe kell venni azt a körülményt, hogy a leventeoktatói tekintélyük semmiesetre sem lehet kevesebb, mint tanári vagy tanítói tekintélyük. A helyi leventeparancsnoki kar tekintélyének emelésére elrendelem, hogy megszólításuk a jövőben rangfokozatuk és az „úr” szó használatával történjen. Pl. „Oktató úr”. Általános megszólításnál a leventeparancsnok kifejezést kell használni. Pl. „Leventeparancsnok urak hozzám!” (L. a N. 2. jelzésű Hvt. U. II. Rész 1. cím 24.§ . 2. bekezdését.)”

Erről az igazgatóságokat tudomás és megfelelő eljárás végett értesítem.

Debrecen, 1941. május 9.

D. Dr. Révész Imre,  
püspök.

**A Magyarországi Református Külmissziói Szövetség felhívása.**  
(Budapest, IX. Kálvin-tér 8. II. 17.)

*Nagytiszteletű Lelkész Úr!*

A Tiszántúli Egyházkerület 448—1932. számú határozata az Egyetemes Konvent felügyelete alatt álló református külmissziói munka támogatására az áldozócsütörtöki perselypénz beszedését ajánlja.

Mély tisztelettel kérjük, hogy a külmissziói napon igehirdetésében és imádságában emlékezzék meg a külmisszióról, közelebbről a magyar református külmissziói munkáról és annak munkásairól. Szeretettel kérjük azt is, hogy a külmissziói nap perselypénzét a megküldött befizetési lap felhasználásával fordítsa a gyülekezet a külmisszió támogatására.

Ma, amikor az egész világ esatátér, a háború zaján keresztül is biztosan és határozottan halljuk a halk és csendes szót: Elmenvén, tegyetek tanítványokká minden népeket... A világ zajában Isten csendjét, a háborúban Isten békeességét, a gyűlölet közepette Isten szeretetét és megbocsátó kegyelmét hirdetik a külmisszió munkásai.

Ezt a szolgálatot végzik a magyar misszionáriusok Ausztráliában, Kínában, Mandzsúriában. Az Istennek engedelmes magyar lélek bizonyosságai ők. Azért a külmissziói napon irányítsuk rájuk, de mindenekfelett az őket küldő Istenre hívjuk figyelmét, hadd pillantsanak be Isten világtervébe, megváltozhatatlan szeretetbe és az Ő országa terjesztésének szent szolgálatába.

A Magyar Református Külmissziói Szövetség munkája a nehéz idők ellenére is egyre növekszik és ezért fokozott mértékben kérjük nagytiszteletű Lelkész úr megértő készségét és szíves támogatását.

Mély tisztelettel:  
az Elnökség.

1940—1941. sz.

A kérés teljesítését a legmelegebben ajánlom és a legnagyobb mértékben kérem. A külmisszió szent ügyéről nemcsak a gyülekezeti istentiszteleten, hanem a különféle belmunkákban is kívánatos Urunk mennybemenetele napján megemlékezni. Ahol a konfirmáció e napon van, ott különösen áldott alkalom nyílik az ifjúság figyelmét az ünneplő gyülekezettel együtt a Krisztus missziói paran-

csolatának teljesítésére terelni. Az áldozatkészség a legnehezebb időkben sem lankadhat meg a misszió iránt.  
Debrecen, 1941. május 3.

D. Dr. Révész Imre püspök.

*A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.*  
1909—1941. szám.

#### FELHÍVÁS.

Felhívom a nagytiszteletű Lelkipásztor urakat, hogy anyakönyveikben kutassanak az alábbi születési adatok után:

1. *Hadady* (Hadadi) Benjamin (Béni) született 1786—1796.
  2. *Végh Mihály* született 1792—1800. Szülei Végh Mihály és Cseh Klára.
  3. *Egyedy* (Egyedi) Efraim, született 1744—1784.
  4. *Egyedy* (Egyedi) József született 1800. március 17. Szülei Egyedy (Egyedi) Efraim és Baló Mária.
- Feltalálás esetén szíveskedjenek a szabályszerűen kiállított és felbélyegzett anyakönyvi kivonatokat hivatalomhoz betérjeszteni.
- Felhívom szíves figyelmüket arra, hogy a kérelmező minden egyes kivonatért annak szabályszerű díján felül 30—pengő kutatási, illetve jutalomdíjat fizet.

Debrecen, 1941. május 1.

D. Dr. Révész Imre püspök.

#### Anyakönyvi kutatás.

Keresem Sarkadi Nagy Mihálynak, aki állítólag Szatmárnémeti szenátora vagy polgármestere és debreceni illetőségű volt és feleségének Tarczaly Róznak, ki református pap leánya, származási okmányait (keresztlevél, házassági anyakönyvi kivonat). Nevezettek leánya Sarkadi Nagy Cornélia Petronella 1851. év IX. hó 8-án 23 éves korában ment nőül Habel Péter főhadnagyhoz Szatmárnémetiben. Sarkadi Nagy Cornéliának a keresztlevele szükséges. Az okmányok felkutatójának a kiállítási díjon kívül okmányonként 10 P kutatási díjat fizetek. Az értesítést, vagy az okmányokat kérem az alábbi címre küldeni:

vitéz Jány Gusztáv, gytkb.  
Budapest, I. ker., Díszter.  
Honvédelmi minisztérium.

### Pályázati hirdetmények

*Minden pályázati hirdetményt a Debreceni Protestáns Lapban, mint egyházkerületünk hivatalos lapjában közzé kell tenni és az elsején közzendő pályázatokat az előző hó 25-ig, a 15-én közzendő hirdetményeket pedig a hó 10. napjáig kell a Kiadóhivatal címére (Debrecen, Kálvin-tér 17. Püspöki hivatal) beküldeni.*

*Magyar Királyi Vallás- és Közoktatásügyi Minisztertől.*  
7.163—1941. IV. 1. szám.

#### PÁLYÁZATI HIRDETÉNY.

A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem református hittudományi karán üresedésben levő keresztyén erkölestani tanszékre ezemmel nyilvános pályázatot hirdetek.

I. A kinevezendő tanár köteles lesz minden félévben a szabályzatokban előírt, vagy előírandó óraszámban és terjedelemben a keresztyén erkölestant, theologiai enciklopédiát, szimbolikát, vallásbölcsezetet és szociológiát (a néptudománnyal) előadni, a szemináriumi gyakorlatokat vezetni, a kollokviumokat és szigorlatokat megtartani.

II. A betöltendő tanszékkel, amennyiben erre nyilvános rendes tanár nevezetnének ki, az 1940. évi 8000—M. E. számú rendelethez mellékelt 3. számú kimutatás A) csoportja szerint az egyetemi nyilvános rendes tanároknak járó illetmények, amennyiben pedig nyilvános rendkívüli tanár nevezetnének ki, a fenti rendelethez mellékelt 3. számú kimutatás B) csoportja szerint az egyetemi nyilvános rendkívüli tanároknak járó illetmények és szabályszerű lakáspénz és egyéb pótlékok élvezete van egybekötve.

III. A tanszékre csak református vallású és lelkesítő minőségű egyének pályázhatnak. Pályázati kérvényük születési anyakönyvi kivonattal, magyar állampolgárságot igazoló okirattal, életrajzzal, végzett tanulmányaik, valamint tudományos és oktatásügyi tevékenységüket igazoló okiratokkal, úgyszintén irodalmi működésük termékei-

vel szerelendő fel. Köteles továbbá csatolni a tiszántúli református egyházkerület és a debreceni egyház részéről evégből alakított bizottságnak olyan értelmű nyilatkozatát, mely szerint egyházi szempontból hittudományi tanszék betöltésére alkalmasak. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszterhez címzett és szabályszerűen felszerelt kérvényeket a pályázók, amennyiben jelenleg is állami alkalmazásban vannak, előjáró hatóságuk útján, ellenkező esetben közvetlenül a debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem református hittudományi karának dékáni hivatalába 1941. évi május hó 31-ig tartoznak benyújtani.

IV. A közszolgálatban nem álló pályázóknak a 7720-1939. M. E. sz. rendelet 1. és 3. §-ában foglalt rendelkezések szerint igazolniuk kell azt, hogy nem esnek a zsidók közéleti és gazdasági térfoglalásának korlátozásáról szóló 1939. IV. tc. 1. és 5. §-ában meghatározott korlátozások alá.

V. A korábbi közszolgálati állásban eltöltött időnek a fizetés szempontjából való megállapítása, illetőleg a szabad pályán eltöltött időnek a fizetésbe és a nyugdíjba való beszámítása iránti igény, illetőleg kérés csak akkor vehető tekintetbe, ha azt a pályázó már a pályázati kérvényben bejelenti.

M. kir. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter.

Debrecen református egyháza pályázatot hirdet tanítói állásra. Pályázhatnak férfiak és nők. A választás a vallás- és közoktatásügyi Miniszter úr engedélye és a NK 125.000-1940. számú rendelet alapján fog megtartatni. Fizetés törvényszerű. Természetbeni lakás vagy lakbér. Köteleesség: egy vagy több osztály vezetése, belmissziói munkában részvétel, kántori teendők végzése és kántorok helyettesítése. Pályázók okmányaikkal (oklevél, nem református képzőben végzeteknél vallástani pótképesítő, férfiaknál kántori oklevél, keresztlevelel, illetőségi bizonyítvány, összes — eszeresileg megerősített — szolgálati bizonyítvány az utolsó pályázati hirdetés megjelenése utáni kelettel, mely a minősítést félreérthetetlenül magában foglalja, a kommunizmus alatti magatartást igazoló bizonyítvány, katonai szolgálatot igazoló bizonyítvány, állásban levőknél a hivatalos eskü, illetőleg fogadalmak letételét igazoló bizonyítványok, erkölcsi bizonyítvány, megszállt területen működött tantervknél az igazolóbizottság által kiállított bizonyítvány, legújabb keletű hatósági orvosi bizonyítvány és nyilatkozat, hogy a zsidó törvény hatálya alá nem esnek) felszerelt kérvényüket Református Egyházi Hivatal, Debrecen, Kálvin-tér 17. címre küldjék. Közszolgálatban nem álló pályázóknak igazolni kell, hogy a zsidó törvény hatálya alá nem esnek (1939. IV. tc. 1., 5. § és 7720-1939. M. E. sz. r. 1., 3., 9. §). Az okmányok eredetiben vagy közjegyző által hitelesített másolatban terjesztendők be. Pályázati határidő a hirdetés megjelenésétől számított 21 nap. Korteskedés minden formában szigorúan tilos és a pályázatból kizáró ok. Bemutatkozni csak Molnár Ferenc lelképásztor, iskolaszéki elnök (Ispotály-tér 2. sz.) és Szabó Károly iskolaszéki előadónál (Eötvös-utca 50. sz.) szabad június 2-től június 9-ig bezárólag d. u. 3-4 óra között. A megválasztott a Debreceni Református Tanítók Segélyegyesületének kötelezett tagja. Az egyház költözködési költséget nem ad. A kérvényhez megcímzett és felbélyezett boríték melléklendő, hogy választás után a fenti egyházi hivatal az okmányokat visszaküldhesse. Az állást szeptemberben kell elfoglalni.



**MISKOLCZY LAJOS**  
papi palást készítő

**KASSA, Fő-utca 59.**  
**UNGVÁR,**  
**Pázmány Péter-u. 3.**

Selyempalástot készít  
már 140 — P-től kezdve,  
süveget 15 — pengőért.

## MENETREND.

Érvényes 1941 május 5-től.

A v o n a t			
neme	Debrecenből indul		Oda- érkezik
	Mikor?	Hova?	
SZ.	3-00	Püspökladány*	4-00
SZ.	4-45	Máramarossziget	13-36
SZ.	4-50	Ungvár	9-30
SZ.	4-54	Füzesabony**	8-01
SZ.	5-23	Tiszalök	7-42
SZ.	5-25	Nagyvárad	7-35
SZ.	6-11	Püspökladány	7-20
SZ.	8-11	Nagyléta	9-30
GY.	<b>11-44</b>	<b>Körösmező</b>	<b>13-43</b>
SZ.	11-48	Füzesabony***	15-06
GY.	<b>11-50</b>	<b>Nyíregyháza</b>	<b>12-41</b>
SZ.	14-28	Szolnok****	17-39
SZ.	14-45	Nagyvárad	17-28
SZ.	14-50	Máramarossziget	22-46
SZ.	15-00	Nyíregyháza	16-16
SZ.	15-08	Nagyléta	16-07
SZ.	15-10	Tiszalök	17-34
GY.	<b>18-34</b>	<b>Budapest-ny.</b>	<b>22-30</b>
SZ.	18-40	Nyíregyháza	19-05
SZ.	18-54	Tiszafüred	21-57
SZ.	19-06	Nagyléta	20-38
SZ.	22-20	Budapest-ny.	5-06
SZ.	22-17	Érmihályfalva	23-19

A v o n a t			
neme	Debrecenbe érkezik		Onnan indul
	Mikor?	Honnan?	
SZ.	4-26	Budapest-ny.	22-25
SZ.	6-18	Nagyléta	4-50
SZ.	6-56	Tiszalök	4-46
SZ.	7-00	Érmihályfalva	6-04
SZ.	7-25	Nyíregyháza	6-11
SZ.	7-44	Nagyvárad	5-13
SZ.	7-44	Tiszafüred	4-25
SZ.	9-10	Nyíregyháza	7-58
SZ.	11-15	Nagyléta	10-16
GY.	<b>11-34</b>	<b>Budapest-ny.</b>	<b>7-39</b>
SZ.	12-40	Füzesabony	9-40
SZ.	13-34	Máramarossziget	6-09
SZ.	17-10	Nagyvárad	14-50
SZ.	17-58	Nagyléta	10-16
SZ.	18-13	Tiszalök	16-08
GY.	<b>18-14</b>	<b>Nyíregyháza</b>	<b>17-23</b>
GY.	<b>18-25</b>	<b>Körösmező</b>	<b>12-00</b>
SZ.	19-58	Füzesabony	16-40
SZ.	21-30	Püspökladány	20-30
SZ.	21-37	Ungvár	17-00
SZ.	21-50	Máramarossziget	14-44

\* Átszállás Kolozsvárról érkező vonatra 5-47.

Budapest-nyugati pályaudvarra érkezik 9-40.

\*\* Csatlakozik Miskolc és Eger felé.

\*\*\* Csatlakozás Miskolc és Budapest felé.

\*\*\*\* Átszállás 18-13-kor Budapest-keletire, odaérkezik 20-40.

### T A R T A L O M:

U. S.: Az Egyetemes Konvent tavaszi ülései.  
Dr. Gáll Lajos: Senior és Superintendens a XVI. századi Magyarországon, különös tekintettel az egykorú németországi protestáns kánonokra.  
Hírek az egyházmegyékből.  
Halottaink. — Különlélek. — Hivatalos értesítés. — Pályázati hirdetések. — Menetrend. — Hirdetések.

**DEAK FERENC** úriszabó, magyar ruha készítő és papiszabósága. **Hódmezővásárhely**, IV., Feleki-u. 46. szám.  
Az országos híró Szántó I.-nek 1935. óta haláláig volt palást-, tógakészítő mestere. Készítik ORLE-formába szövetselyempalástot, süveget, togát, övet, papi mellényt. Régit felújítok. Felvidéki, erdélyi Tisztelecs Uraknak, nem ORLE-formájú palástjait mérsékelt áron átalakítom ORLE-formába. Elismerő- és ajánlólevelekkel, mintákkal szolgálok. Pontos időben, portómentesen szállítok elismert finom anyagokból és szép munkával. Református iparos.

**Lelkész urak figyelmébe!!!**  
**RÓZSÁSSY JÓZSEF építési vállalkozó**  
templomépítési, tatarozási és tervezési vállalata  
tájékoztató költségvetésekkel, tervvel, szaktanácsokkal díjmentesen szolgál, helyszíntre leutazik.  
**Kávélnista cég!**  
Vállalati összegének 2-5%-át a református lelkészúrvák javára adja.  
Számos elismerő és kitüntető bizonyítványok.  
**Tiszaiók. Postafiók 11**

**Belvárosi Takarékpénztár Rt. fiókja, Debrecen**  
Ferenc József-út 53. Telefon: 28-40, 19-52.  
Foglalkozik a banküzlet minden ágával:  
betétek elhelyezése kölcsönök folyósítása  
értékpapírok vétele és eladása.

## SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedés  
**DEBRECEN**  
TELEFON: 20-06 és 15-43

Alapította:  
Sesztina János  
1819-ben.

IPARI-, MEZŐGAZDASÁGI-, HÁZTARTÁSI-,  
GÁZOLTALMI- és LÉGVÉDELMI CIKKEK.

## Papi palástot és süveget

a közismert, közkedvelt hivatalos O. R. L. E. palástokat  
jutányos áron készíti  
**Szenási Sándor**  
Hódmezővásárhely, Tavasz-u. 20. sz.  
JÓ MINŐSÉG! PONTOS MUNKA! KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK!  
Református iparos.

## A "TAKARÉKOSSÁG" KERESKEDELMI RT

kötelékébe tartozó cégek ma is változatlan feltételek mellett s zavartalanul állanak rendelkezésére mindazon mt. vásárlóknak, kik mindenkor pontos fizetményeik igazolására érvényes vásárlási utalvánnyal rendelkeznek!

**ANGSTER JÓZSEF ÉS FIA**  
ORGONA- ÉS HARMÓNiumGYÁR RT.  
PECS, József-u. 30.

Orgonák, harmóniumok javítása, átépítése, új homlokzatok, villamos fajtatóberendezések. — Méltányos feltételek, művészi kivitel.



## VIZSGAI

## JUTALOMKÖNYVEK

nagy választékban kaphatók a  
„MÉLIUSZ”  
könyvkereskedésben

DEBRECEN, Ferenc József-út 26. szám.

## MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK



### DEBRECENI FIÓKJA

Piac-utca 45-47. Telefon: 23-70., 23-71.  
FOGLALKOZIK A BANKÜZLET MINDEN ÁGÁVAL

## Főzéshez, fürdéshez, szobafűtéshez

a gáz a legjobb, legolcsóbb, legtisztább;  
a gáz a legkényelmesebb;  
a gáz a leggyorsabban kezelhető;  
a gáz melege pontosan szabályozható;  
a gáz számlaértéke egy hónappal később fizetendő.

Messzemenő kedvezmények a házi gázvezetékek berendezésénél.

Fűzők, tűzhelyek, autogeyserek, fürdő- és fűtőkályhák olcsón kaphatók.

Díjtalan felvilágosítások, készülékek bemutatása, költségvetés:

BATTHYÁNY-UTCA 17. SZ.  
Telefon: 28-58. sz.

DEBRECEN SZ. KIR. VÁROS  
VILÁGÍTÁSI VÁLLALATA.

## Alföldi Takarékpénztár Debrecenben

Ferenc József-út 16.

Betéteket előnyösen gyümölcsözöttet és azonnal kifizet. Kölcsönöket állandóan folyósít. — Mint a Futura főbizományosa, foglalkozik a termény-üzlet minden ágával. TELEFONOK:  
Bank: 19-70. és 22-32. Terményosztály: 28-66. szám.

## REFORMÁTUS

## PAPI PALÁST ÉS SÜVEG

KÉSZÍTÉSE  
ELSŐRENDŰ  
KIVITELBEN

FÉNYES  
ILONA  
RIMASZOMBAT

